

Accountantsprotocol financiële bijdrage Stichting Oranje Fonds (december 2025)

Inleiding

Dit Accountantsprotocol is een bijlage van de beslissingsbrief en de Algemene Voorwaarden behorende bij een toekenning van een door het Oranje Fonds gefinancierd project. Dit accountantsprotocol is van toepassing op projecten die vanaf 1 januari 2026 zijn toegekend.

Op grond van de 'Algemene Voorwaarden' heeft het Oranje Fonds de mogelijkheid een controleverklaring van een geregistreerd¹ en onafhankelijke accountant met certificerende bevoegdheid te vragen bij de eindafrekening van een verstrekte financiële bijdrage van een project, als voorwaarde voor definitieve vaststelling van de financiële bijdrage.

Doel van de controle is het vaststellen dat de verantwoording in alle van materieel zijnde aspecten is opgesteld in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving, zoals vastgelegd in de Algemene Voorwaarden en de toekenningsbrief.

Dit Accountantsprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over deze controleverklaring. De aanwijzingen gaan over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de eindafrekening van het project waaraan door het Oranje Fonds een financiële bijdrage is verleend.

Wij vragen u dit protocol voor de start van het project met uw accountant af te stemmen en eventuele vragen met ons af te stemmen.

Object van onderzoek

Dit Accountantsprotocol stelt eisen aan het door de accountant uit te voeren onderzoek naar de juistheid, rechtmatigheid en volledigheid (ten opzichte van het dekkingsplan) van de financiële eindafrekening van de kosten en baten van het door het Oranje Fonds ondersteunde project voor de volledige projectperiode. De aanvrager is primair verantwoordelijk voor het opstellen van de eindafrekening en voor de noodzakelijke interne beheersing voor het opmaken van de eindafrekening.

De onderzoeksaanpak is de primaire verantwoordelijkheid van de accountant. Het doel van dit Accountantsprotocol is niet om de aanpak van de controleopdracht voor te schrijven, het is

¹ Actieve inschrijving accountantsregister van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA)

bedoeld als kader voor zijn werkzaamheden. De accountant voert de controle uit in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en dit accountantsprotocol vallen. Daarnaast laat de accountant zich leiden door de geldende beroepsvoorschriften, in het bijzonder de Verordening gedrags- en Beroepscode accountants (VGBA) en de verordening inzake onafhankelijkheid van de accountant bij assuranceopdrachten (ViO).

De accountant betreft bij zijn controle onder andere de risicoanalyse, de Administratieve Organisatie (AO) en de Interne Controle (IC) van de begunstigde en bepaalt zelfstandig de in te zetten controlemiddelen.

Definities en begrippen

Accountant: Een onafhankelijke registeraccountant of Accountantadministratieconsulent met certificerende bevoegdheid.

Rechtmatigheid: In het kader van dit Accountantsprotocol wordt rechtmatigheid gedefinieerd als de naleving van de door het Oranje Fonds gestelde voorwaarden met een financieel effect. De voorwaarden zijn geformuleerd in beslissingsbrief, algemene voorwaarden en de eventueel nader overeengekomen en schriftelijk bevestigde afspraken. Rechtmatigheid van kosten betekent dat de verantwoorde kosten zijn gemaakt voor het realiseren van het projectdoel en passen binnen het laatste door het Oranje Fonds goedgekeurde projectplan met bijbehorende projectbegroting en dekkingsplan.

Volledigheid: Ten opzichte van het van tevoren ingediende dekkingsplan is alle relevante informatie opgenomen in de afrekening. Alle kosten, opbrengsten, schulden en vorderingen, zoals opgenomen in het dekkingsplan, zijn verantwoord in de afrekening.

Begroting: De meest recente door het Oranje Fonds goedgekeurde versie van de begroting en het dekkingsplan op basis waarvan de financiële bijdrage is toegezegd en/of (gedeeltelijk) uitbetaald.

Eindafrekening: Gewaarmerkt overzicht van de gerealiseerde kosten en baten, schulden en vorderingen, inclusief de controleverklaring.

Projectverantwoording: Het totaal van inhoudelijke en financiële verantwoording over een project.

Procedures en termijnen

De door de accountant gewaarmerkte eindafrekening dient, mét de controleverklaring, binnen drie maanden na voltooiing van het project te zijn ingediend bij het Oranje Fonds. Van deze termijn kan alleen worden afgeweken met toestemming van het Oranje Fonds.

De gespecificeerde afrekening bestaat zowel uit de gerealiseerde bestedingen als de gerealiseerde inkomsten (financiering) van het project. De gerealiseerde baten en lasten

dienen te worden gerelateerd aan de meest recente door het Oranje Fonds goedgekeurde versie van de begroting en het dekkingsplan.

Afwijkingen tussen de realisatie en de totaalbegroting van meer dan 10%, met een minimum van € 2.500, dienen op de gewaarmerkte afrekening te zijn toegelicht.

Het gaat hierbij om onder- en overschrijdingen per begrotingspost en om verschuivingen tussen de begrotingsposten.

Toetsingscriteria

De accountant is zelfstandig verantwoordelijk voor het uitvoeren van voldoende werkzaamheden om controle-informatie te verkrijgen waaruit blijkt dat de financiële realisatie zoals vermeld in de eindafrekening, juist, volledig (ten opzichte van het dekkingsplan) en rechtmatig is. Bij de controle worden door de accountant in ieder geval de volgende aspecten betrokken:

- De accountant stelt vast dat zowel de in de financiële bijdrage-overeenkomst gestelde voorwaarden als de eventueel later gestelde en schriftelijk bevestigde voorwaarden van de toekenning zijn nageleefd. Daarnaast worden de 'Algemene Voorwaarden' in acht genomen.
- De accountant stelt vast dat in de eindafrekening alleen de posten zijn opgenomen die zijn verbonden aan de uitvoering van de activiteiten waarvoor de financiële bijdrage is toegekend.
- De accountant stelt vast dat de gerealiseerde kosten en opbrengsten passen binnen de door het Oranje Fonds goedgekeurde begroting en zijn gerealiseerd binnen de projectperiode waar het Oranje Fonds mee akkoord is gegaan. Eventueel overlopende posten van meer dan 5% van deze projectbegroting en met een minimum van € 2.500, - dienen voldoende te zijn toegelicht.
- De accountant stelt vast dat de in de goedgekeurde begroting en het dekkingsplan opgenomen baten daadwerkelijk besteed zijn aan het project.
- De accountant stelt vast dat de in de afrekening als gerealiseerd verantwoorde kosten daadwerkelijk zijn gemaakt. Dit betekent dat deze kosten in de projectadministratie zijn onderbouwd met achterliggende bewijsstukken zoals (bijvoorbeeld) facturen en declaraties.

Urenverantwoording

Als een gedeelte van de projectkosten bestaat uit eigen urenbesteding dan stelt de accountant in ieder geval vast dat:

- De gehanteerde uurtarieven niet hoger zijn dan in de meest recente door het Oranje Fonds goedgekeurde begroting is vermeld. Als verschillende uurtarieven worden gehanteerd, besteedt de accountant in zijn werkzaamheden aandacht aan het hanteren van de juiste uurtarieven.

- De verantwoorde aantallen uren worden onderbouwd door een urenadministratie. De op het project geschreven uren dienen te zijn geautoriseerd door de medewerker die de uren heeft geschreven en het bestuur of de directie van de begunstigde.

Toleranties voor het oordeel bij de eindafrekening

Het onderzoek moet zodanig worden ingepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de verantwoording geen afwijkingen (fouten en onzekerheden) van materieel belang bevat op basis van de totale kosten van het project. Als dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, betekent dit een betrouwbaarheid van 95%.

Een verklaring met een goedkeurende strekking impliceert dat, gegeven de bovengenoemde betrouwbaarheid, in de totale projectverantwoording op basis van de totale kosten van het project geen fouten of afwijkingen (fouten en onzekerheden) voorkomen die groter zijn dan de percentages in de hierna opgenomen materialiteitstabel.

Soort verklaring	Goedkeurend	Met beperking	Oordeelsonthouding of afkeurend
Fouten in de verantwoording plus onzekerheden in de controle in percentage van de lasten	< 2%	>2% en < 4%	> 4%

Van een fout in de verantwoording is sprake als naar aanleiding van het onderzoek blijkt dat een (gedeelte) van een post niet juist of rechtmatig is. Fouten worden in absolute zin opgevat, saldering van fouten is daarom niet toegestaan.

Van onzekerheid in het onderzoek is sprake als er onvoldoende (controle-)informatie beschikbaar is om een (gedeelte van een) post als goed of fout aan te merken. Kortom als onzekerheid bestaat over het wel of niet voldoen aan de financiële voorwaarden van het Oranje Fonds.

Bij fouten in de verantwoording kan onderscheid gemaakt worden tussen incidentele en structurele fouten. Van een incidentele (geïsoleerde) fout is sprake als het een toevallige fout betreft. Kenmerkend voor incidentele fouten is dat in principe geen herhaling optreedt van de geconstateerde fout. Hierbij neemt de accountant de bepaling uit standaarden 100-799 in acht. Van een structurele fout is sprake als de oorzaak van de fout is gelegen in (onderdelen van) het systeem van uitvoering, waardoor fouten met een (zeker) herhalingskarakter (kunnen) optreden. Het voorgaande is van ook van toepassing op onzekerheden. Voor een adequate onderbouwing van het oordeel is het noodzakelijk dat de accountant fouten en onzekerheden zoveel mogelijk kwantificeert.

Omgaan met geconstateerde fouten en onzekerheden

Materiële fouten, die niet worden gecorrigeerd, leiden tot een andere dan een goedkeurende strekking van de controleverklaring.

Het uitgangspunt van het Oranje Fonds is dat geconstateerde fouten in eerste instantie worden gecorrigeerd in de projectverantwoording. Voor zover dat niet gebeurt, worden individuele fouten boven een belang van 1%, met een minimum van € 1.000, - van het totaalbedrag van de projectverantwoording door de accountant gerapporteerd in een verslag van niet-gecorrigeerde fouten. Het Oranje Fonds beoordeelt in hoeverre deze fouten tot aanpassing van de financiële bijdrage leiden.

Controleverklaring

Voor het opstellen van de controleverklaring kan de accountant de voorbeeldteksten op de website van de NBA². Als bij de controle gebleken niet-materiële fouten niet zijn gecorrigeerd, voor zover deze hoger zijn dan de rapporteringstolerantie, stelt de accountant een verslag op van niet-gecorrigeerde fouten. Dit rapport heeft het karakter van een uitzonderingsrapportage. De aard en omvang van de geconstateerde fouten worden vermeld.

Het Oranje Fonds behoudt zich het recht voor door een onafhankelijke accountant een review te laten uitvoeren op de uitgevoerde accountantscontrole van de projectverantwoording. De accountant die de controle uitvoert, verstrekt in het kader van een review desgevraagd alle inlichtingen en bescheiden aan de door het Oranje Fonds aangestelde accountant

² [Voorbeeldteksten](#) (Controleverklaring overige historische financiële informatie)

A collection of light orange geometric shapes, including circles, squares, and triangles, arranged in a cluster in the top right corner of the page.

oranje fonds

voor een verbonden samenleving

Bijlage 1: Model verantwoording

<<Model verantwoording toevoegen>>